

Hatua ya 9: Inapowezekana, rudisha moja kwa moja kwa watu wote ambao tumewadhuru.

Kanuni Muhimu: Fanya Marekebisho

Tuliposonga kwenye hatua ya 9, tulikuwa tayari kuomba msamaha. Kama wana wa Mosia waliotubu ambao walizunguka “wakijitahidi kwa bidii kutengeneza majeraha yote waliyokuwa wamefanya”

(Mosia 27:35), tulitamani kufanya marekebisho. Bado, tulipokabiliana na hatua ya 9, tulijua hatungeweza kutekeleza matamano yetu isipokuwa Mungu atubariki kwa Roho Wake. Tulihitaji ujasiri, uamuzi mzuri, usikivu, busara, na wakati unaofaa. Wengi wetu hatukuwa na sifa hizi wakati huo. Tuligundua kwamba hatua ya 9 ingejaribu tena utayari wetu wa kujinyenyekeza na kutafuta msaada wa Bwana na neema.

Kwa sababu ya uzoefu wetu katika mchakato huu wenye changamoto, tunatoa mapendekezo machache. Ni muhimu sana kwamba tusiwe na msukumo au wazembe tunapajaribu kufanya marekebisho. Ni muhimu vile vile kwamba tusiahirishe. Watu wengi walio katika ahueni wamerudi nyuma waliporuhusu woga kuwazuia kufanya marekebisho. Tunahitaji kuomba mwongozo wa Bwana kuhusu lini na jinsi ya kufanya marekebisho. Zaidi ya hayo, ni muhimu kuzungumza na wafadhili wetu, viongozi wa Kanisa, au wengine tunaowaamini.

Wakati fulani tunaweza kushawishika kuepuka kukutana na mtu kwenye orodha zetu. Hata hivyo, tunapendekeza kwamba uzuie kishawishi hiki, isipokuwa, bila shaka, kizuizi cha kisheria kinakuzuia kukutana na mtu. Tunapokuwa wanyenyekevu na wanyoofu na kufanya jitihada zinazofaa za kukutana ana kwa ana, tunaweza kurekebisha uhusiano ulioharibika. Tunawajulisha watu tunawakaribia ili kurekebisha. Tunaheshimu matakwa yao ikiwa wataonyesha kwamba hawangejadili suala hilo. Wakitupa nafasi ya kuomba msamaha, sisi ni mfupi na mahususi kuhusu hali hiyo. Tunakuwa waangalifu tusitoe visingizio au kuwadanganya watu tunaowakaribia. Kusudi la kufanya marekebisho si kuhalalisha tabia zetu au kukosoa watu; madhumuni ni kukubali makosa yetu, kuomba msamaha, na kufanya urejeshaji wakati wowote inapowezekana. Hatubishani na watu, hata kama majibu yao hayapendezi au kukubali. Tunakaribia kila mtu kwa unyenyekevu na kutoa upatanisho, sio kuhesabiwa haki.

Huenda ikawa vigumu sana kuomba msamaha kwa matendo fulani. Kwa mfano, huenda tukalazimika kushughulikia masuala ambayo yanaweza kuwa na athari za kisheria, kama vile wizi au matumizi mabaya. Huenda tukashawishiwa kukasirika kupita kiasi, kutoa visingizio, au kuepuka kufanya marekebisho. Tunaomba kwa maombi ushauri wa kikanisa au kitaaluma kabla ya kuchukua hatua yoyote katika kesi hizi mbaya sana.

Katika hali nyingine, huenda tusiweze kufanya marekebisho moja kwa moja. Huenda mtu huyo amekufa, au hatujui anapoishi. Katika hali kama hizi, bado tunaweza kufanya marekebisho kwa njia isiyo ya moja kwa moja. Tunaweza kuandika barua kuonyesha majuto yetu na hamu yetu ya kupatanisha, hata ikiwa barua haiwezi kuwasilishwa. Tunaweza kupata mtu anayetukumbusha mtu huyo na kufanya jambo fulani ili kumsaidia, au tunaweza kufanya jambo bila kujulikana ili kumsaidia mshiriki wa familia ya mtu huyo.

Katika baadhi ya matukio, huenda tumefanya madhara ambayo hatuwezi kurekebisha. Mzee Neil L. Andersen alifundisha:

“Kuna makosa mengi ambayo hayawezi kurekebishwa na yule aliyeudhi au kumkosea, na kuna maumivu na mateso ambayo hayawezi kurekebishwa kikamilifu. Lakini kamwe usitupilie mbali urejesho wa ukarimu unaoweza kufanya, mateso unayoweza kupunguza, ingawa upendo, usafi, wema, uaminifu, na heshima vinaweza kuwa vigumu kurejeshwa bila kuingilia kati kwa Bwana. ... Kwa baadhi ya dhambi, njia pekee ya kufanya urejeshaji inaweza kuja kutokana na kubariki maisha ya wengine na kuwa chombo mikononi mwa Bwana kuleta wema wake na neema kwa wengine” (*The Divine Gift of Forgiveness* [2019], 218, 221) .

Kuanzia wakati tunapoamua kupitisha kanuni hizi za kweli katika njia yetu mpya ya maisha, tunaanza kurekebisha maisha. Tunarekebisha jinsi tunavyoishi, na tunapoishi katika ahueni, inabariki kila mtu karibu nasi.

Kunaweza kuwa na hali ambapo kumwendea mtu mwingine kufanya marekebisho kunaweza kuwa chungu kwa mtu huyo au hata kudhuru. Iwapo unafikiri hivyo ndivyo ilivyo, jadili hali hiyo na mfadhili wako au mshauri wako unayemwamini. Hatua hii ya kupona haipaswi kamwe kusababisha madhara zaidi au dhiki kwa wengine.

Baada ya kufanya marekebisho kwa mengi ya matendo yetu ya zamani, bado kunaweza kuwa na mtu mmoja au wawili ambao tunahisi hatuwezi kukabiliana nao. Wengi wetu tulishughulika na ukweli huu. Tunapendekeza umgeukie Bwana kwa maombi ya uaminifu. Ikiwa bado una hofu au hasira kwa mtu, labda unapaswa kuahirisha mkutano naye. Tunaweza kushinda hisia hasi kwa kuombea hisani ili kumwona mtu kama vile Bwana anavyomwona. Tunaweza kutafuta sababu chanya kwa nini urejeshaji na upatanisho utasaidia. Ikiwa tutafanya mambo haya na tukiwa na subira, Bwana anaweza na atafanya—kwa njia Yake mwenyewe na kwa wakati Wake—kutupatia fursa ya muujiza ya kutafuta msamaha kutoka kwa kila mtu kwenye orodha zetu.

Katika visa fulani, mtu huyo hatatusamehe au hawezi kutusamehe. Watu wengine wanaweza kutusamehe lakini hawataki kupatana au kuwa na uhusiano nasi. Ingawa hii inaweza kuwa ya kukatisha tamaa au chungu kwetu, ni muhimu kuheshimu hisia zao na kuheshimu wakala wao. Hatua ya 9 ni kuhusu kufanya sehemu yetu kufanya marekebisho. Hatua hii haihitaji mtu mwingine kusamehe au kupatana nasi. Tunapofanya sehemu yetu katika kufanya juhudi za uaminifu kufanya marekebisho, tunafanya hatua ya 9 na kusonga mbele katika safari yetu ya kupona.

Hatua za Hatua

Huu ni mpango wa utekelezaji. Maendeleo yetu yanategemea kuendelea kutumia hatua katika maisha yetu ya kila siku. Hii inajulikana kama "kufanya kazi hatua." Vitendo vifuatavyo hutusaidia kuja kwa Kristo na kupokea mwelekeo na nguvu zinazohitajika ili kuchukua hatua inayofuata katika kupona kwetu.

Wasiliana na wengine

Katika hatua ya 8, tuliandika orodha na tukafikiria kwa sala wakati na jinsi ya kuwafikia watu kwenye orodha zetu. Tulijadili mipango yetu na wafadhili wetu au washauri wetu tunaowaamini, kisha tukawa tayari kwa hatua ya 9—kuwasiliana na watu kwenye orodha zetu (ikiwezekana na inafaa).

Tunapowasiliana na watu ili kufanya marekebisho, si lazima tueleze kwa kina kuhusu uraibu wetu.

Lakini tunapaswa kushiriki maelezo ya kutosha ili kuwasaidia kuelewa vyema kwa nini tunahitaji kuzungumza nao.

Tunakubali makosa yetu na kuuliza tunachoweza kufanya ili kurekebisha mambo. Kutusamehe au kutotusamehe ni juu yao. Huenda watu tunaowahubiria wakawa na maswali ambayo yanafaa kwetu kujibu. Kumbuka kujibu maswali yao kwa njia ambayo haitadhuru zaidi uhusiano. Ikiwa una shaka yoyote, waambie tu ungependa kufikiria zaidi kuhusu hili na utarudiana nao. Kisha unaweza kujadiliana na mfadhili wako au mshauri wako unayemwamini jinsi na wakati wa kujibu maswali haya.

Wakati mwingine tunaweza kuwa na hisia wakati wa mchakato huu. Tunaomba na kuomba msaada wa Bwana ili kubaki watulivu na kulenga kusudi la ziara yetu. Tunaweza kujaribiwa kuhalalisha au kueleza matendo yetu kwa kuleta au kuzingatia jambo ambalo mtu mwingine alifanya, lakini tunapaswa kupinga jaribu hili. Tunahitaji kubaki kulenga kufanya marekebisho kwa matendo **yetu**.

Tunajadili kile tunachoweza kufanya ili kulipa fidia na mtu tuliyemkosea. Kwa mfano, ikiwa tunahitaji kulipa kwa kulipa pesa, mtu huyo anaweza kusamehe deni, kuomba kiasi kuu, au kuomba riba. Huenda tusihitaji kukidhi matarajio yao; hata hivyo, ni muhimu kuelewa kile mtu anahisi tunahitaji kufanya ili kulipa, na tunapaswa kufikiria kwa maombi.

Baada ya kufanya marekebisho, tutakamilisha safu wima mbili za mwisho katika chati tulizounda katika hatua ya 4 (angalia kiambatisho kwa mfano wa chati). Tunaweka tarehe ya kila mwasiliani, marekebisho tuliyofanya, na matokeo. Kisha tunajadili matokeo na wafadhili wetu. Tunatambua kwamba tunajitahidi kufanya yote tuwezayo ili kupatana na watu walio kwenye orodha zetu. Tumefanya tuwezavyo ili kurekebisha mambo, na tunaweza kumwamini Bwana kuponya kile ambacho hatuwezi kuponya. Amani huja kupitia uhusiano wetu na Bwana. Watu wengine wana wakala wao wa kujibu wanavyotaka.

Tambua baraka za kupona Tulipokusanya ujasiri

wa kufanya marekebisho, ilikuwa ya kutia moyo kuorodhesha baraka tulizopokea kutokana na kufanya hatua kufikia hatua hii. Tulianza kutambua kwamba baraka za kupona zilizidi sana matarajio yetu.

Tunapendekeza uanze orodha ya mabadiliko katika maisha yako. Haya ni baadhi ya mabadiliko tuliyoyaona ndani yetu tulipofikia hatua hii katika yetu ahueni:

- Tunahisi upendo kamili wa Mungu kwetu.
- Tunahisi furaha mpya, furaha, na uhuru katika maisha yetu.
- Tunaelewa watu, mahusiano, na hali kwa mtazamo wa kina zaidi na tumeongeza huruma kwa wengine.
- Tuna mwelekeo mpya na kusudi kwa maisha yetu.
- Tunahisi kukubalika zaidi na upendo kwetu sisi wenyewe na kwa wengine.
- Tunajifikiria kidogo na tunazingatia zaidi kuwahudumia watu wanaohitaji msaada wetu.

- Tunahisi Upatanisho usio na kikomo wa Yesu Kristo kwa nguvu zaidi na kibinafsi.
- Tuna matumaini zaidi na imani kwa maisha yetu ya baadaye ya milele.
- Tuna hofu kidogo kuhusu maisha na hali ya kifedha.
- Tunahisi kusamehewa, na tunaweza kuwasamehe wengine kwa urahisi zaidi.
- Tunaamini kwamba kwa nguvu za Mungu, tunaweza kufanya mambo ambayo hatuwezi kufanya sisi wenyewe.

Unda Dokezo

Kusoma na Kuelewa

Maandiko na kauli zifuatazo kutoka kwa viongozi wa Kanisa zinaweza kusaidia katika kupona kwetu. Tunaweza kuzitumia kwa kutafakari, kusoma na kuandika majarida. Ni lazima tukumbuke kuwa waaminifu na mahususi katika uandishi wetu ili kupata manufaa zaidi kutokana nayo.

Washawishi wengine kwa wema

“Roho wa Bwana ananiambia: Waamuru watoto wako watende mema, wasije wakaipeleka mioyo ya watu wengi kwenye uharibifu; kwa hivyo ninakuamuru, mwanangu, kwa hofu ya Mungu, kwamba ujiepushe na maovu yako;

“Ili umrudie Bwana kwa akili zako zote, uwezo wako wote, na nguvu zako zote; ili msipotoshe mioyo ya watu tena kufanya uovu; bali afadhali warudieni, na mkiri makosa yenu na yale mabaya mliyofanya” (Alma 39:12–13).

Mojawapo ya matokeo mabaya zaidi ya tabia zetu za kulevya ni kwamba tunaweza kuwa tumewashawishi wengine kukuza uraibu wenyewe.

- Ni nani katika maisha yangu nimemshawishi kwa njia hii?

Unda Dokezo

- Kulingana na mafundisho ya Alma katika aya hizi, ni wapi ninaweza kupata ujasiri wa kufanya marekebisho kwa watu hawa?

Unda Dokezo

Ushawishike, usilazimishwe

“Yeyote atakayekuja na atakuja na kushiriki katika maji ya uzima bure; na yeyote ambaye hatakuja yeye huyo halazimishwi kuja; lakini katika siku ya mwisho itarudishwa kwake kulingana na matendo yake” (Alma 42:27).

Kuna sababu nyingi za nguvu za kufanya kazi katika hatua ya 9, lakini hatupaswi kamwe kushikiliwa katika upatanishi au kusema uwongo kwamba hatuna chaguo. Mpango wa Kurejesha Uraibu ni mpango wa kushawishi, sio kulazimishwa.

- Je, ninahisi kushawishiwa au kulazimishwa kufanya marekebisho?

Unda Dokezo

- Kulingana na mstari huu, ni baadhi ya sababu gani ninazoweza kushawishika?

Unda Dokezo

Jitayarisha kukutana na

Mungu "Laiti mgekuja mbele na msifanye migumu mioyo yenu tena; kwani tazama, sasa ndio wakati na siku ya wokovu wenu; na kwa hivyo, ikiwa mtatubu na msifanye migumu mioyo yenu, mara moja mpango mkuu wa ukombozi utaletwa kwenu.

"Kwani tazama, maisha haya ni wakati wa wanadamu kujiandaa kukutana na Mungu; ndio, tazama siku ya maisha haya ndiyo siku ya wanadamu kufanya kazi zao" (Alma 34:31–32).

- Je, ninatimiza nini ninapolainisha moyo wangu na kufanya marekebisho?

Unda Dokezo

- Je, nia yangu ya kufanya marekebisho inaongezekaje ninapotambua kwamba ninajitayarisha kukutana na Mungu?

Unda Dokezo

Shughuli katika Kanisa

"Na [Alma Mdogo na wana wa Mosia] walisafiri katika nchi yote, ... kuona, na kueleza unabii na maandiko kwa wote waliotaka kuyasikia" (Mosia 27:35).

Kwa sababu ya uraibu, watu wengi huacha kuhudhuria kanisa. Baadhi ya watu hutumia makosa ya wengine kuhalalisha ushiriki mdogo katika Kanisa.

- Ni nini imekuwa uzoefu wangu na shughuli katika Kanisa la Yesu Kristo la Watakatifu wa Siku za Mwisho?

Unda Dokezo

- Ni kwa jinsi gani kuja karibu na Mwokozi kupitia ahueni kumenisaidia kujisikia kuunganishwa tena na Kanisa Lake?

Unda Dokezo

- Je, kuwa hai katika Kanisa kunanisaidiaje kufanya marekebisho na kuona kikamilifu zaidi?

Unda Dokezo

Kurejesha kwa hiari

“Lazima urejeshe kadiri iwezekanavyo kile kilichoibiwa, kilichoharibiwa, au kilichotiwa unajisi.

Urejeshaji wa hiari ni ushahidi thabiti kwa Bwana kwamba umejitolea kufanya yote uwezayo kutubu” (Richard G. Scott, “Finding Forgiveness,” *Ensign*, Mei 1995, 76).

- Je, kufanya marekebisho ni ushahidi gani si kwa Bwana tu bali pia kwangu na kwa wengine kwamba nimejitolea kwa maisha ya unyenyekevu na uaminifu?

Unda Dokezo

Nia ya mioyo yetu

“Yeye anayetubu na kuzitenda amri za Bwana atasamehewa” (Mafundisho na Maagano 1:32).

Katika kufanya marekebisho, tunaweza kukabiliana na watu ambao hawatatusamehe. Labda mioyo yao ingali migumu kutuelekea, au labda hawaamini nia zetu.

- Je, inasaidiaje kujua kwamba Bwana anaelewa nia ya kweli ya moyo wangu na kwamba Atapokea toleo langu la kutubu na kufanya urejeshaji, hata kama watu wengine hawawezi?

Unda Dokezo

Kile ambacho Mwokozi anaweza kutufanyia

“Watu hawawezi kusamehe dhambi zao wenyewe; hawawezi kujisafisha wenyewe kutokana na matokeo ya dhambi zao. Wanadamu wanaweza kuacha dhambi na wanaweza kufanya yaliyo sawa katika siku zijazo, na hadi sasa matendo yao yanakubalika mbele za Bwana na yanastahili kuzingatiwa. Lakini ni nani atakayerekebisha makosa waliyofanyia wao wenyewe na kwa wengine, ambayo inaonekana kuwa haiwezekani kwao kujirekebisha? Kwa upatanisho wa Yesu Kristo, dhambi za wenye kutubu zitaoshwa, ingawa ni nyekundu sana zitafanywa kuwa nyeupe kama safu. Hii ndiyo ahadi uliyopewa” (Joseph F. Smith, katika Ripoti ya Mkutano, Oct. 1899, 41).

Unapofanya marekebisho, usikatishwe tamaa na mawazo kama vile, “Hili haliwezekani! Hakuna jinsi niwezavyo kufidia makosa ambayo nimefanya mtu huyu.” Ingawa hiyo inaweza kuwa

kweli, fikiria nguvu za Yesu Kristo za kurekebisha mambo ambayo huwezi kutengeneza. Ni lazima tuamini kwamba Yesu Kristo atafanya kile ambacho hatuwezi kufanya.

- Ninawezaje kumwonyesha Bwana ninamtumaini? Ninawezaje kuongeza uaminifu huo?

Unda Dokezo

Unda Dokezo